„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф.
на по године . . . . . 7 „
на четврт године . . . . . 3 „ 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 „ 20 н.
За Србију
(у сребру.)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, а за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а предплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад у дунавској улици.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви листа у месту могу се добити по 10 новчића у књижари браће М. Поповића.

БРОЈ 123. У НОВОМЕ САДУ, У УТОРАК 8. (20.) АВГУСТА 1878. ГОДИНА XIII.

ТЕЛЕГРАМИ „ЗАСТАВИ.“

БЕЧ 6. августа. Устаници турски напали код Добоја 20. дивизију, но буду после дугог и жестоког боја одбијени. Аустријска војска изгубила два мајора, три капетана и још неколико нижих официра. Листови и публика раздражени усљед последњих догађаја. Полузванични листови ишту објаву рата Турској. Мржња на Енглеску све већа. У опште се иште мобилизација читаве војске.

БЕЧ 7. августа. У бој код Хана Белатовца усташи сузбијени, њихов логор, пушке и застава падоше у руке аустријској војсци. Устаници се повукли према Висоци и Кисељаку. Десна је колона аустријског центрума код Фојничке ћуприје, лева код Краљевац брда. Војска ће данас на Високу. — У Херцеговини било је боја код Ливна. После подуге борбе врате се устаници у Ливно. Овом приликом одликовали се далматински домобрански стрелци под мајором Митровићем.

У НОВОМ САДУ, 7. августа.

Развитак у Босни и Херцеговини све то већма узрујава духове у овој монархији која није мислила у крв огрезнути, кад се латила посла, да Турској олакша терете управе над тима покрајинама. Андраши је то најмање рачунао, да ће Турци тако тврдоглави бити, те заборавити на силну љубав, коју су Мађари на Турке излили са јунаштва њихова. Види се, да се Турци не разумевају у идеализму, не могу да схвате како тобожњи пријатељ, који га је у злу часу без помоћи оставио, да дође у дедовину његову, а овамо је ваздан хвалио и узносио турску храброст и њихову способност за државни живот. Таког пријатеља Турци не могоше дочекати као госта у својој земљи, него притекоше челику и ханџару.

Држава ова усљед тога налази се без ратног огласа у ратном стању. Крв се пролива, милијони се утрошавају, од народа се у најнезгодније доба реквирира подвоз, а крај свега тога Андраши не нађе за добро, да прекине дипломатске одношаје с Турском и да јој формални рат огласи. То захтева углед ове монархије, па ипак Андраши не може да одоле своме мађарском срцу, него још непрестанце глади и повлађује лукавом Турчину, а Зичи пировањем с Турцима даје израза том братском пријатељству.

Место да против Турске развију енергију своју, они стреле своје удешавају и опет на ону страну, на коју не треба. Србија и Црна Гора, то су сад јагњићи, који вуку воду муте. Бечко-пештански листови пуни су вести о томе, како су Срби с Турцима погодбу учинили, како је са Дрине удешен пораз левом крилу окупацијоне војске. Међутим ни једног Србина не ухватише, да је с Турци у заједници војевао, нити и један чин наведоше, који би могао теретити коректно држање српских кнежевина. „Стари душмани не могу бити нови пријатељи“, рекао је Хаџи-Лоја, па и ми то велимо. Срби с Турцима немогу савеза склапати.

Наравна је ствар, да отуда не сљедује, да је кнежевинама српским мила та окупација, која је и по смеру и по извађању свом наперена у првом реду против њихових интереса. Наравна је даље ствар, да српске кнежевине без стварне одштете неће припомоћи Аустро-Угарској, да савлада мухамедански устанак. Каже се, да је ову монархију у Босни постигло оно, што Русију код Плевне. Тада је Русија ангажовала Румунију и збрисала је пегу са свог победног мача. Нека и ова монархија слично томе учини. Нека позове српске кнежевине на дело, па ће бити — мирна Босна.

По себи се разуме да за тај посао није гроф Андрашија. Мађарско се срце томе неће никад приклонити. И тако ће догађаји тећи и даље својим током, док најзад ти догађаји не буду силнији од политике мађарског осећања.

ОКУПАЦИЈА.

Наш брзојав од недеље казује нам жалосну вест. Несретни заповедник двадесете дивизије наше окупационе војске, флдмл. Сапарија, није нашао мира ни у Добоју. Од како су га Турци сузбили на Дубашници између Тузле и Грачанице, он непрестано узмиче, но Турци непрестају вијати га. Најпре је мислио да ће се одморити у Грачаници, но превари се у рачуну, јер су га Турци гонили стопимице, па га истерају и из Грачанице. Одатле куд се могао кренути него к центруму, а то је и учинио узмичући из Грачанице к Добоју, где је ушао у линију врховног заповедника војске и могао се надати, да ће ту наћи мира. Но разјарени Турци ударе и ту на Сапарија и у жестокој битци савршено га разбију. Ту су пала с наше стране два мајора, три капетана и многи нижи официри. Колико је пало војника простих и колико је остало рањених, то се не јавља, јер се врховна команда својом забуном извињује што не може да подноси потпуне листе губитака; но где падну два мајора и три капетана, ту се већ може мислити колико је морало пасти и колико рањених остата других војника.

Последице овога пораза на Добоју биће врло замашне; сад не само што је лево крило са свим уништено, тако да је цела операционаоснова остала без левога бока и цела источна Босна напуштена, него је опасност наступила и за само средиште наше војске под Филиповићем, које је услед тог пораза остало пресечено од Саве. Ако не придође јача сила овој централној војсци нашој, те се опет не успостави веза с Филиповићем, Бог зна шта још може изаћи из свега. Могуће је, да ће босански усташи, пробивши центрум код Добоја, дугачким полукругом заћи целој нашој војсци за леђа и обухватити чак и десно крило, па можда још и генерала Јовановића у Херцеговини. У овом случају нашла би се наша војска у највећој опасности, јер не би имала ни на коју страну изласка из Босне. Ако се међу тим, као што је сав изглед још и прави рат између Турске и Аустро-Угарске отвори, онда овој нашој војсци предстоји права пропаст.

Да и средишту наше војске не иде добро, види се већ и по томе, што је већ толико дана прошло а ништа се не јавља о операцијама војске Филиповићеве и херцега Виртембершког. Могуће да ће ове војске после свог сједињења код Зенице и Витеза лакше продирати према Сарајеву. Но и ови успеси, ако их т. ј. буде, слабо ће што вредити, кад се овамо за леђи пресеца повратна линија нашој војсци и побуне се рађају у местима, за која се већ мислило, да су савршено умирена, као што је н. пр. Бањалука.

Зло иде и самом Јовановићу. Он је одавно ушао у Мостар, и с тим се мислило, да је и цела Херцеговина заузета, но сад се види да није тако. Јовановић куд се год макао из Мостара, свуд је наишао на жесток отпор. Тако се јавља, да је ових дана имао жестока окршаја са усташима између Стоца и Љубиња, где је једну компанију за другом слао у бој, но ни једна није била у стању да одоли непријатељу, и тако су све компаније зло прошле. И за самог Јовановића проносе се кобни гласови, но како су ово само прости гласови, то их ми нећемо овде ни спомињати.

Све ове недаће и несреће побудиле су нашу највишу власт државну, да се крене на ноге сва војска наша, да би се спречила сва несрећа, која би могла наступити на нашу државу, кад би се осујетила њена експедиција у Босни и Херцеговини. Да пак народ наш тамошњи највеће зулуме мора да подноси са овога несретног стања, у коме је тако рећи између две ватре изгорео, најбоље се види из једнога писма, које нам је стигло из Костајнице, у којем се живо описује тешки положај хришћана у Босни. Писмо гласи овако:

Костајница 2. августа. Данас пребјегоше 82 мушкарца већином трговаца из Приједора и неколико женских. Велика их невоља натјерала на то јер већина од тих оставила је фамилију, дјецу, жене, мајке, и сестре а сви своје имање. На питање моје, зашто баш сада побјегоше — када је аустријска војска унутра? Одговорише ми: „баш сад смо у већој невољи били, него када је био устанак од наших људи и кад је била војна између Турака, Србаља, Црногораца и Руса, јер онда је код нас било регуларне војске турске, а и нека је и управа и од политичке турске власти била, која нас је донста и од дивље руље турске по могућности чувала. Но сада је у Приједору завладала анархија; који сада највише подижу против овдашњи мирни Турака и хришћана јесу као вође: Асан-ага Цекић и неки Пливелица из Бишћа, — ти и овдашње Турке туку, говореће: „Ви сте подкупљени од Швабе за дукате, дајте их нама сада“. Када ови одговорише да нису и да немају дуката они ти их причеше туђи као: Османа Цепића (Брку), коме су 1200 ф. на чаршији отели, Хаџи Мују Фочанина, Хаџи Хасу Башића и још многе.

Нас пак хришћане овако су мучили: један од њихови вођа дође к нама па нам заповједа, да морамо ићи са њима против аустријске војске, кад ми изјавимо на њихово приморање да хоћемо, онда он каже: „Знаш рајо, ја теби невјерујем, него сваки нека даде новаца за моју војску неки 1000, неки 500, неки пак 100 гроша па сте онда с миром; кад то намиримо, ето ти другог опет к нама па нам каже: Ви морате ићи са нама против Швабе; па нас онда и он као и први одпусти; наравски и њему као и првом морамо дати колико заиште. Осим тога усред подне, кад падне на памет коме дивљем крајишнику пукне, у кога, те га и убије а за то нитко ни мукајет а и тко би? од аустријске војске никога у Приједору не има; били су двије кумпаније, па кад видише да Турака крајишника много има, онда и они одоше, оставивши нас на милост и немилост Турком. Шта нам друго преостаде него побећи на аустријску страну, али свакако тешко нама: „Ако у гору вуци, ако у поље Турци“.

СА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.

XVII. састанак

10. јула, 1878. год. у Крагујевцу.

Почетак у 9 сати пре подне. Присутни сви министри. Председавао Дим. Матић.

Секретар Д. Стојковић прочита указ Његове Светлости, којим се министар унутр. дела овлашћује, да може поднети скупштини предлог о обустави закона о печатњи до решења идуће скупштине.

Упућује се законодавном одбору.

Прочита се други указ, којим министар унутрашњих дела поноси скупштини на решење међународну конвенцију о светском поштанском савезу, са закљученим протоколом, а исто тако и међународну угодбу, о размени писама са означеним вредностима, која су оба акта закључена у Паризу 20 маја 1878 год. између Србије и тамо именованих држава и земаља.

Упућује се законодавном одбору.

За овим се прочиташе неколике молбе и жалбе, које се упутише петицијоном одбору.

Алекса Петковић пита председника, шта је било са предлогом о мораторијуму, је ли га одбор већ решио, ако није да се пожури пошто је од стране скупштине оглашен као хитан.

Председник изјављује да ће одбору препоручити, да што пре сврши овај предлог.

Председник оглашава, да је сад на реду предлог Мих. Терзибашића о полагању кауције при лицитацији.

Војин Радуловић, Панта Срећковић и Миле Дамњановић, признавајући, да донста има у садањем закону незгода у извршавању пресуда и продаји имања дужниковог, па како у ползу поверилаца, тако и у ползу дужника, мишљења су, да је овај предлог Терзибашића уместан и да га треба усвојити и предати влади да поднесе формални предлог. А подпредседник Вујо Васић, и ако признаје да има незгода, ипак је за то, да се остави до идуће скупштине, и да се тада не само овај параграф допуни, но и сви остали у вези с њима стојећи поправе; а трчати овако не вреди ништа. — Јоца Стефановић побија зебњу Вује Васића тиме, што је одбор ову ствар свестрано испитао и у саглас довео с осталим наређењима, а за измену целог поступка треба доста и доста времена, које се не би могло свршити идуће скупштине. — Алекса Поповић хоће, да се онај, који неби излицитирану суму положио, сматра као варалица и за њега да се одреди казна, а да се неполаже никаква кауција. — Ђоровић пита: а шта ће власт радити, кад нико неће кауцију положити? Он је за предлог, али хоће да се рок полагању продужи. — Јоца Стефановић објашњава, да није нуждан већи рок од 8 дана. — Ил. Стојановић противан је да се овај предлог сада реши, по што ће се скупштина за који дан закључити па треба друге важније предмете решити. Ми се овде старамо, вели, како ћемо што пре да распродамо имања, а не старамо се како ћемо наше газдинство и у опште привреду земље да подижемо, нити како ћемо нашој браћи, која су у нужди и која немају куће, да помогнемо.

По што се изјави да је скупштина довољно обавештена, реши се, да се овај предлог упути влади да поднесе формални предлог још за трајања ове скупштине, ако је могуће.

Известилац Јоца Пр. Стефановић прочита предлог мин. односно дијурне г. Уроша Кнежевића за време док је био члан перманентног одбора за време рата год. 1876.

По предлогу овоме, мин. финансије мотивира свој поступак учињен над Урошем, што му није хтео давати дијурне, која је противна законским наређењима у овоме случају. Мин. финанције тражи од скупштине по ново, да она изволи решити: хоће ли усвојити одборско решење о издавању дијурне г. Кнежевићу, за време, док је он у месту, где и стално живи, вршио дужност, која му је скупштином одређена.

За тим се прочита извештај одборске већине, која је мнења, да ону дијурну што је Урошу по одлуци перманентног одбора из касе државне издата, каси државној Урош не враћа а више ништа да му се на име те дијурне не издаје.

Најзад се прочита извештај одборске мањине, која је за то, да се Урошу изда сва дијурна, које решење само није уведено у протокол, што је на последњој седници свршен.

По што је Вуја Васић, као члан бив. перманентног одбора, објаснио шта је рукководило одбор те је донео закључак да се г. Урошу издаје дијурна за сво време за које се одбор бавио у Београду, и по што је мин. унутрашњих дела изјавио према мишљењу одборске већине да скупштина треба одсечно да каже има ли г. Урош по закону права на дијурну и ако има онда му се мора дати дијурна за сво време, а ако нема, онда му не треба дати и да врати и оно што је примио.

Скупштина је на питање председника једногласно решила, да се г. Урошу изда дијурна за све време докле је у одбору радио, као што је и одбор перманентни решио.

Известилац Јоца Пр. Стефановић прочита молбу Милутина Гарашанина бив. посланика вароши Неготина, којом моли за дијурну, која му као дошавшем посланику припада.

За тим прочита мишљење одборске већине да му по чл. 5. зак. од 12. окт. 1870. год. не припада дијурна, а мањине да му по самом 5. чл. наведеног закона припада.

КОНФЕРЕНЦИЈА ИЗБОРНИКА У ЧЕРЕВИЋУ.

На преображење 6. (18.) августа држана је по други пут конференција изборника илочког изборног среза. Пошто се изборници искупе у черевићској српској школи, буде изабран Јован Стефановић-брата за председника, да руководи већање, а Јован Белановић, да бележи, што конференција закључила буде.

Председник конференције даде прочитати позив средишног изборног одбора у Вуковару, да се сазове по ново конференција у Черевићу и да се истакне нов кандидат земаљског заступника за илочки изборни срез.

За кандидата земаљског заступника за илочки изборни срез буде предложен и једногласно усвојен др. Јован Суботић.

Конференција је била многобројно посећена Било је изборника из Каменице, манастира Беочина, Черевића, Баноштра, Грабова, Свилоша, Нештина и Илока. Пошто је у селу Беочину била црквена слава, то су тамошњи изборници послали писмену изјаву, да они усвајају кандидатуру дра Јована Суботића.

Немило је дирнуло конференцију, што из Лединаца и Сусека није било ни једног изборника, у толико немилије, што се зна, да се тај изостанак намерно догодио. Конференција је изрекла тврдо уздање, да се браћа изборници из Лединаца и Сусека неће цепати од своје остале браће, да ће сви листом доћи на изборни мегдан, и да ће као и до сад народу свом образ осветлати. Пред светињом народне ствари престају сви лични обзири, све пријатељске обвезе. Нека је ко најприснији пријатељ са овим или оним кандидатом, он мора све жртвовати за љубав опште народне ствари. А и од г. Вукашиновића је очекивати, да ће се он својевољно уклонити испред дра Суботића, коме ни како није дорастао. Тиме ће учинити, да престане сумња у његово родољубље, на које се толико позива!

Пошто се још изабере одбор, који ће да одоставери записник, сврши се ова конференција изборника илочког изборног среза.

ДОПИСИ.

З.....ц. Одеса 27. јула. — Нашу Одесу постигао је ужасни догађај, који је стао и неколико жртава а имено: После 5 дана суђења у овдешњем војно-окружном суду изречена је 24. јула у 9 часова у вече пресуда над 8 лица, који су при преметачини у њиховом стану — чињеном жандармима у ноћи с 29. на 30. јануара о. г. дали отпор оружаном.*) По изреченој пресуди осуђени су: Ковањски к смртној казни (разстрељати), Свитић, Виташевски, Кленов и Студзински на робију у Сибир; Атанасијева и Виттен на поселење у тобољску губернију (Сибир) и Мержанова на три недеље затвора у тамници.

Ја вам за сад нећу описивати побробно сву историју која се збила у време објаве пресуде, но само ћу вам рећи: да је народ недовољан био таком строгом пресудом суда и узрујаност је у њему овладала у што се умеша војска; и које бајонетима, које пуцњавом учињен је крај за неколико минута. Последице тог дела биле су: „рањена су 4 солдата и убијени 2 приватна лица.“ Тако јавља наш одески градоначеоник; и после се добавља извешће: „да је један од рањенијех ону исту ноћ умро, а погинули називају се Јаков Погребицки ученик овд. реалке; а други херсонски мештанин Сергеј Полтавски, и да се по осмотру трупина признало, да су убијени из револвера, т. ј. из гомиле народа која је пуцала на солдате, но да солдати нису пуцали у народ“ и т. д. На колико је истинит овај извештај градоначеоника, показаће нам судска истрага која је већ предузета; а слушајући што народ и очевидци причају сасвим је противно овоме извешћу. Народ вели да су само солдати пуцали у гомилу народа, сакупљену у већем броју на тротуарима улице ђе се поменути суд налази; да је њих више невиније погинуло а мложество рањено; но ни један солдат нит је погинуо ни рањен био; да је куршум извађени из трупа убијених оказао се калибра „Брданке“ (пушке којима је наоружана руска војска;) да су многе поапсили ни кривих ни дужних, ни код једног не нађоше ни каквог оружија; да је јошт ону ноћ па и сутра дан чињена преметачина код многијех житеља и шта ти се ту ненаслушаш у народу; неки криве похватане и позатворане, ма да их можда незнаду ни ко су ни како су, а неки криве опет власти, које су допустиле да до крви дође, кад се могло све то избећи једним паметним распоредом; но који није посљедовао, као да се нарочито ишло да се изазове таково што.

Све то само се говори, а будућа истрага треба да разсветли ту тамнину ако се буде само праведно водила, и онда ћемо и ми коју о овом догађају прозборити, а сада можемо само сажаљевати, што се тако мора да догађа, у ово време и где? у нашој мирној и премирној Одеси, по којој сада непрекидно врљају по свим улицама и пешадија и козаци у пуном оружању; но коју смело можемо назвати: тело без „жучи“, која ни нашто ни расрдити се неможе, а некмол у јарост доћи да крв пролева. Мени је још у памети она историја са Чивути која је пре неколико година о ускрсу имала места овђе у Одеси; и тек је власт издала заповест да се смири народ, одма све престаде као да ништ ни било није. И овдак је многи невин страдао, а многи викајући јао и помагај највише су се и користили. Та одески житељи то су вам праве овчице безазлене, пак зато ми је и за чудо, да се тако што догађати може.

Што се политички ствари тиче, то, у њима смо одвећ сиромашни, свак нагађа како му је драго; млоги тврде о миру, а ја остајем при свом мнењу да мира бити неможе никако, а то нам од части показују и спреме, које се свуд около нас чине. Говори се, да је пре неки дан оправљено за Бугарску 250 000 пушака (брданке) и други материјали да се непрекидно туда па и на другу (?) страну вуку; војска наша још оклева излазом из Бугарско-Турске; шта више пошло је 25.000 новијех тамо, да попуне недостатак, пограничне страже, које рачунају на 200.000 људи, добиле су налог бити у препраности за поход, које ће заменути ополчење. Све ме то још већма убеђава у свом мњењу да мира бити неможе.

Августа 15. долази цар Александар у Одесу, да чини смотру војсци налазећој се у Одеси и округу њеном.

Болних и рањенијех довезено је у Одесу из Бугарско-Турске до сада више од 13.000 људи. Но благодарећи ладноћи која је кров сво лето овде владала, ми смо спасени од опаке болести, која из прва маха поће косити жртве.

*) Подробности саопштићу вам други пут.

—ић у **Ердевику** 14. авг. Избори на загребачки сабор на прагу су.

Централан одбор у Вуковару одредио је као што чујемо дан избора за изборни срез ердевички у другу недељу т. ј. 25 авг. по рим. Тога дана треба сви на уставно бојиште дођемо, да покажемо да нам свест још угинула није, да слошки и заједнички прегнемо оном раду, на који нас дужност грађанска и љубав прама роду и овој отаџбини позива.

Конференција држана 11 о. м. у Руми истакла је за кандидата опозиционе народне странке др. Милана Ђорђевића уредника „Заставе“.

Браћо и бирачи ердевичког изборног среза будимо на опрезу! Недајмо се више којекаквим измишљотинама и слепаријама ни од ког заваћати. Противници ће наши можда и опет заставу свога занната проти нама истаћи, да са својим слабим силама своју злонамерну циљ потпомогну. Они ће се можда и опет као оно угопљеник држати оне изванђеле већ и смешним постале изречице: Порција ће нам се смалити и т. д. Но неверујте им. То им је баш оно лажно оруђе, којим они наш свет заварати хоће; то им је основ њихове моралне немоћи.

Бирачи! Дан избора није далеко. Тога дана треба да покажемо е смо свестни свог позива. Нарочито овим позивамо отменије грађане, свештенике, трговце и т. д. да неуморно за избор народног опозиционог кандидата др. Милана Ђорђевића раде. Сложни и истрајни будимо!

Из турско-бечејског среза. — Код нас је 5. авг. обављен избор посланика за зем. сабор. С почетка беше три кандидата г. Мита пл. Бибић, Младен Трифунац и Гида пл. Рохонци од либерално-владине странке и у последњем часу се пријави и госп. Шандор пл. Трифунац као народни кандидат. За Младена Трифунца је радио велики жупан са свима чиновницима с разлогом, да ће Младен од уг. владе одкупити иберландску земљу У „Застави“ беше неколико речи о г. Мити Бибићу, који циљаше на то да раздор направе у Шандоровој странци, јер Бибићева странка је код нас важила као народна против кикиндског наметача Мл. Трифунца. Нисмо имали времена, да одшалимо шалу заставином дописнику, али му сад довикујемо, да је и он мутио са свима кортешима Мл. Трифунца против Бибићеве односно Ш. Трифунца странке. На биралиште прво се искупаше Роховцијеви бирачи уз свирку и певања, затим дотераше бираче Мл. Трифунца у шатру, и ракији не би краја; за тим дођоше Бибићевци с бирачима Шандора Трифунца. Преч. госп. Ника Бибић парох из Меленаца изјави одма, да му брат одступа, усљед чега Бибићевци пређоше на странку Шандора Трифунца и тим отац Ника показа да му је милија српски програм него удварање високим личностима. На самом биралишту увераваше Младеновљуди наше бираче да је Шандор Тр. одступио и ту се одликоваше два бивша текелијанца. Г. Душан Јорговић узвршљао се међу бирачима — као да тражи какав мастан залогај из вармеђских званија. На Шандора гласаше сви меленчани и то трезвени, из уверења, нешто башахидјана врањевчани; на Младена Тр. сво Кумане, Карлово, већина Врањева Башахида и Тараша; на Рохонција Бечеј, Беодра и остали мађ. бирачи. Да нису у Врањеву неки народњаци сувише владини постали и да је госп. Шандор Тр. раније кандидовао или бар у последњем часу срез обишао — наша би победа извесна била, јер Бибићевци нехтедоше кортешовати за свог кандидата. Пошто је за 21 авг. одређен накнадни избор, то би ваљало да се бирачи Шандора Тр. договоре, којој ће се странци придружити. Најбоље би било остати дома, јер на Младена Тр. гласати био би грех, кад знамо како мења политичну веру и да само ради око тога, да се депог званија дочепа и какве користи при одкупу ритске земље; одкад дознадоше бирачи, како је у очи избора шуровао са Роховцијевом странком а у исто доба уверавао Бибићевце па чак и Шандорове бираче, да ће одступити, од тога часа чуо се глас, да га по што по то, ма и помоћу Роховција ваља свалити, јер ово је човек од карактера, а за Младена знамо да нешто мути и да ћемо сви јаукнути, ако нам он одкупи рит. Дакле позор бирачи!

ИЗЈАВА.

Данашњим даном иступам из редакције „Заставе“.

У Новом Саду, 7. августа 1878.

Јован Павловић.

НОВИЈЕ.

— Последња пошта слабо нам је донела вести о **окупацији**. Од свега, што се сад у Босни збива, најзнаменитија је за данас догађај: **прелазак Турака на аустро-угарско земљиште** и то наравно у непријатељском смеру. У прошлом броју јавили смо по својим приватним вестима, да су Турци прешли на наше земљиште и да су почели палити варош Шамац. То потврђују данас и бечке иештанске новине, само што тај догађај приказују да како у блажем виду но што се од Турака може очекивати. Хотећи да ствар што већма забашуре, не казују владинске новине ни право место, где се то догодило. Тако стари непријатељ истине „Пешт. Лојд“ јавља из Митровице, да су сережани и војници са страже на савској обали ноћу од 14. на 15 о. м. по рим. опазили где им „се приближују оружани људи, који будући свуда у великом броју пођу агресивно на страже на што се наши, по што је изменуто неколико пушчаних метака, повуку испред надмоћи. Противници се појаве за тим у знатном броју на турској обали и пође им за руком те узму један реморкер дунавског паробр. друштва, који је ту стојао усидрен, и неколико малих бродића. Хтедоше да узму и скелу, но то им осујети наша смотрена стража“. Већ у тој јединој вести види се, шепртља и очевидна контрадикција. Мора дакле, да је цео догађај много горе испао, но што „Лојд“ хоће, јер бечка „Преса“ јавља, да је „од неколико дана“, то ће рећи, од дана кад су Турци амо прешли обустављена пловидба турском обалом на Сави међу Шамцем и ушћем Дрине, по што Турци пуцају на бродове. Мора бити, да тамо много горе стоје ствари, но што ти официјовуси приказују, јер мимо нашу варош провози се силна нова војска низ Дунав.

— **Са других страна** окупационог земљишта јавља се још ово.

По вестима из Сјенице Мазар паша заповедио је свој турској војсци у Босни, да се има до 14. (26.) о. м. **повући иза Дрине**, како се не би редовни војници могли мешати с усташи.

На варош **Жепчу ударена глоба** од 50000 фор. као и на Маглај, која се мора исплатити за 30 дана.

— Из **Београда** телеграфишу „Пешт. Лојду“: Сва заступници страних сила који су овде у овај мах, у положају су, да се увере, да **Србија никако не потпомаже босанско-херцеговачки устанак** и да она жели, да остане у најбољем одношају с Аустро-Угарском. Овде акредитовани агенти страних сила релацијонисали су у том смислу својим владама.

— „Полит. кор.“ телеграфишу из **Цариграда**, како се црногорски кнез Никола телеграфски обратио великом везиру, иштући од Порте, да се **спроведу одређења берлинског уговора**, која се тичу Црне Горе, т. ј. да се измене дотичне области. Поред све учтиве и концилијантне форме у депеши, вели се, да Порта није вољна напустити Црној Гори намењене области, позивајући се на то, да мухамеданско становништво никако не ће да дође под црногорску власт. Због тога се предсказују нове тешкоће. Тако се исто порта влада у питању **напуштања Батума**. Русија ургира, да Порта што пре испуни дотичну наредбу уговора, а ова се изговара, да најпре мора угушити устанак тамошњег племена Лаза (који су се дигли на ноге, да не даду Русима Батум), јер они би још могли заузети и сам Батум.

— Берлинска **„Пошта“** дознаје, да ће се 1. (13.) септембра састати у Цариграду **европска комисија**, која ваља да изради организацију Источне Румелије; истог ће се дана састати и **комисија за Бугарску** на оном месту где буде столица руског комисара.

РЕД ПЛОВИДБЕ
ПУТНИЧКИ ПАРОБРОДА.

Из Н. Сада од 6 авг. 1878. до даље наредбе,

У Земун: сваки дан у пола 5 сати по подне (изузимајући недељу).

У Земун и Оршаву: понедељником средом, и суботом у пола 5 сати по подне.

У Пешту: сваки дан у пола 11 сати пре подне (изузимајући уторник).

У Новом Саду 18. авг. 1878. **Оправништво.**

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На упражњено место учитељско у општини Д. С. Иванској овим се стечај отвара.

Годишња је плата 380 фор. а. вр. два фата дрва, два фата сламе за учитеља, слободан стан од две собе, с кујном, шталом, шупом и баштом, од укопа где учитељ позват буде 50 нов.

Учитељ је поред наставе дужан у цркви појати, и децу у пјенију поучавати.

Молитељи нека своје молбенице са сведоџбама до 25. августа по старом на подписаног изволу послати.

У Д. Сентивану 1. августа 1878.

ПЕТАР ГРИГОРИЈЕВИЋ,
2—3 парох и предс. школ. одбора.

ОГЛАС.

Управа манастира Фенека намерава предузети оправку цркве, келијног зданија и осталих зграда као: штало, шупе, качаре, ракиџивице и котобање. Овим се позивају вештаци, да на јавну дражбу која ће се дана 16. (28.) августа т. г. у 10. сати пре подне у поменутом манастиру држати доћи изволе. Условија могу се код управе манастира увидити, а одобрење оправе, т. ј. уговора зависиће од високославног саборског одбора.

2—3 УПРАВА МАНАСТИРА ФЕНЕКА.

Школска објава.

Уписивање ученица на „српској вишој девојачкој школи у Новом Саду“ отпочиње за идућу 187⁸/₉. школску годину 29. Августа т. г. по новом календару, а редовља предавања почињу 2. Септембра т. г. по новом календару.

По „Уредби“ за ове школе могу се примити само оне девојчице, које су навршиле 10. годину свога живота, а при том, ако су свршиле четврти разред основне народне школе, или су бар походиле четир године основну народну школу.

Уписна је такса за нове ученице 1 ф. а. в. а школарина за све 2. ф. 50 н. а. в. годишње, од чега се само врло сиромашне ученице опраштају.

Према овоме, умољавају се сви родитељи и старатељи, који своју децу овамо први пут доводе, да понесу собом крштено писмо и школску сведоџбу од дотичне деце.

У Новоме Саду ⁶/₁₈. Августа 1878.

„Управа српске више девојачке школе.“
1—3

КОНКУРС.

Ради сталног попуњења парохије у Рац-Титошу са платом IV. класе и ½ сесије парохијалне земље отвара се овим конкурс с тим додатком, да ако налазећи се тамо помоћник бившег пароха, који сада парохију администрира, за пароха неби био изабран, онај други који за пароха изабран буде, све дотле, докле исти администратор друге ухљебљеније недобије, половину свију прихода њему давати има.

Стеченици имају своје као што треба инштруиране молбенице до 30. августа, т. г. конзисторијуму овом поднети

Из седнице консистор. у Сент-Андрији, 15. јула 1878.

2—3 ЕПАРХ. КОНСИСТОРИЈА ВУДИМСКА.

СТЕЧАЈ.

Високим одписом кр. угар. министарства богочасти и јавне наставе од 31 јула о. г. бр. 19729. овлашћена ова српска црквена општина, односно црквени одбор расписује стечај на два упражњена питомачка места из стипендијске закладе Саве Текелије.

Молбеници ваља приложити:

1. крштено писмо; 2. Сведочанство о сиромаштву, у ком ваља да стоји и колико родитељи молиочеви имају деце; 3. школска сведочанства од последње две године; 4. лекарско сведочанство о здрављу и о накаламљеним богињама.

Питомци Текелијини имају у заводу текелијином: стан, огрев, осветлење, послугу и 300 ф. годишње стипендије, ако полазе свеучилиште, а 250 ако су гимназисте VII. или VIII. разреда.

По министарској наредби текелијини питомци не могу од сада више слушати науке ван Будим-Пеште.

По вишим наредбама не сме ни један питомац у једно и исто време уживати две или више стипендија.

Рок овом стечају траје до 12. (24.) августа о. г.

Ко жели тражити једно од споменута два места, ваља да пошље молбеницу подписаном председништву.

У Будим-Пешти 31 јула 1878.

ПРЕДСЕДНИШТВО
3—3 српске црк. општине у Будим-Пешти.

Оглас.

У Старој Пазови издаје се гостионица Петровић под рачун од 1. новембра. — Који желе узети нека се обрате на госпођу Петровић у месту. 2—3

СТЕЧАЈ.

Овим се расписује стечај на једно упражњено учитељско место у срп. основн. школи у Ст. Палanци, с којим је скопчана плата 420 фор. ау. вр. годишње; осим тога ¹/₄ сесије земље на коју учитељ порезу плаћа; стана учитељска нема.

Изабраном учитељу спадаће у дужност у цркви појати; осим тога децу у црквеном појању обучавати и тачно вршити све дужности, које су „уредбом и наредбама“ школским прописане.

Рок стечају истиче 3. (15.) септембра т. г. за које време имају се молбенице овоме одбору поднети.

Из седнице шк. одбора држане у Ст. Палanци 16 (28) јула 1878. 3—3 ШКОЛСКИ ОДБОР.

ОГЛАС.

Велики бирт у Орловату дајем на једну или више година под аренду, даља условија се могу дознати код подписатог.

У Орловату месеца августа 1878.

Ђ. Накарада,
3—3 ц. кр. поручник у миру.

Оглас.

У Руми крчму на ћошку доњне пијаце издајем 1. нов. у закуп, М. М.

Шпецарајска трговина
ПЕТРА ПОПАДИЋА

у Новом Саду на житној пијаци

потребује једног шегрта. 3—3

Трговина помодног и галантеријског еспапа
К. А. СУБОТИЋА

у Митровици

треба једног практиканта и шегрта. 3—3

Т. БЕЧЕЈСКА ВЕЛИКА

ГОСТИОНИЦА

даје се од првог јануара 1879 године почињајући, на три године под закуп.

Условља се могу сазнати у Т. Бечеју код
3—3 **Јована Малетића.**

У апотеки долуподписаног упражњено је место једног практиканта, које се под повољним условима у току месеца септембра попунити може, они који то место заузети желе нека се за времена пријаве, да би се подробније известити могли.

Јосиф Хондл
2—3 апотекар у Руми.

Мануфактурна радња
А. В. ЈОАНОВИЋА

у Белој Цркви

потребује нужно једног старијег доброг спомоћника, једног практиканта и једног шегрта. 2—3

Част ми је славним општинама доставити да у мојој ливници израђујем од најфинијег материјала звона за 1 фор. 60 нов. једну килу или за 160 фор. стотину. Прелив старих звона израђујем за 60 кр. једну килу а 60 фор. стотину. Надпис, украсе, круне и све потребе на звонама дајем безплатно, било по старој или новој системи; за грајност мојих звона, јамчим пуних 10 година. Наплата онда следује кад су звона од дотичних обштина за добра призната и примљена.

Стеван пл. Бота,
4—6 звоноливац у Вршцу.

Одговорни уредник др. Милан Ђорђевић. Издавалац „Задруга за срп. нар. штампарију“, Српска народна задружна штампарија